

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror ikke, at hr. Peter Skaarup et øjeblik er i tvivl om, hvor jeg står, når det gælder at afdække, hvad der skete i besættelsestiden. Jeg har på et meget tidligt tidspunkt og i meget klare vendinger taget tydeligt afstand fra samarbejdspolitikken, hvad enten der var tale om den politiske del af den eller den form for samarbejdspolitik, der fandt sted ved, at dansk erhvervsliv gik meget, meget langt og efter min mening også for langt med hensyn til at udføre arbejde for og samarbejde med tyskerne.

Som jeg sagde til hr. Peter Skaarup, har regeringen ingen umiddelbare planer om oprettelse af en sådan erstatningsfond, for jeg synes, at det her handler om andet og mere end penge.

Det er, hvad jeg vil og kan sige om sagen på nuværende tidspunkt, men jeg håber, at historieforskningen vil fortsætte med at afdække, hvad der rent faktisk skete i besættelsestiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1093

5) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Er statsministeren indstillet på at sikre, at de til stadighed omdiskuterede dunkle kapitler af samarbejdspolitikken under anden verdenskrig belyses til bunds, og at arkiverne fra tiden under anden verdenskrig åbnes fuldt ud, så alle med interesse derfor kan få den fornødne adgang?«

Peter Skaarup (DF):

Her på 60-års-dagen for Danmarks befrielse synes jeg også, at det er rimeligt i spørgetiden at forsøge at få mere viden om, hvad regeringen har tænkt sig at gøre, for at de dunkle kapitler af samarbejdspolitikken, som statsministeren ganske rigtigt selv har fremdraget flere gange, bliver beskrevet i øget omfang.

Der har været nogle forhindringer, har det vist sig. Der har specielt været det problem, at det har været svært for forskere at få adgang til de arkiver ikke alene decentralt, men også centralt her i landet, der skal give den indsigt og den viden, der skal til, for at man kan afdække de kapitler, som man rigtig kan sige er dunkle kapitler i danmarkshistorien.

Der har jo desværre vist sig beretninger – det er godt, at de kommer frem – som ikke har tjent Danmark så meget til ære, som vi godt kunne

have håbet, og der synes jeg, det vil være rimeligt, at man åbner arkiverne så meget, at alle sten kan blive vendt om besættelsestidens historie.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi har virkelig behov for at få alle sten vendt, når det gælder, hvad der skete i de 5 besættelsesår. Der har i mange år været nogle myter, som har tjent til at glorificere samarbejdspolitikken under anden verdenskrig. Nu har de senere års historieforskning afsløret, at graden af og omfanget af samarbejde og aktiv tilpasning i forhold til tyskerne har været meget, meget kraftigere, end det i hvert fald hidtil er kommet offentligt frem.

Heldigvis har nyere forskning virkelig blotlagt, hvor udstrakt den aktive tilpasningspolitik egentlig var, og det er jeg meget, meget glad for, for derved får vi fortalt en mere retvisende historie om, hvad der rent faktisk skete under besættelsestiden. Det er først og fremmest vigtigt af hensyn til, at nuværende og kommende generationer kan lære af det, så de fejl, der måtte være begået i fortiden, ikke bliver gentaget i fremtiden.

Til hr. Peter Skaarups spørgsmål vil jeg svare, at det jo i hvert fald er lykkedes forskerne i kraft af de arkivregler, der allerede gælder, at grave temmelig langt og temmelig dybt, hvilket vi skal hilse med tilfredshed. Det er faktisk sådan, at arkivloven har en generel frist for adgang til statslige arkiver på 20 år, og det vil altså sige, at med en 20-års-forældelsesfrist er der jo fuld adgang – det er klart udgangspunktet – til, hvad der måtte være af arkiver fra besættelsestiden.

Kl. 13.40

Den væsentligste undtagelse fra det er, når det handler om nulevende personer. Og der tror jeg, vi kan være enige om, at man er nødt til at tage et vist hensyn til, at der er tale om nulevende personer.

Peter Skaarup (DF):

Jeg er glad, hvis det er, som statsministeren siger, at man har fuld åbenhed, men jeg kan bare konstatere, at ifølge de henvendelser, vi modtager, og ifølge bøger og de artikler, der skrives rundt omkring i aviserne, er der et problem med hensyn til arkivadgangen. Det kan vi lige så godt erkende.

Det er blevet bedre, det er gået i den rigtige retning, men der er stadig væk ting fra besættelsestiden, som forbliver skjult, og som det er umuligt at få fat i. Man kan måske nogle gange